

Bruxelles, 30. lipnja 2025.
(OR. en)

10338/25

ECOFIN 793
UEM 293
SOC 437
EMPL 301
ECB
EIB

NAPOMENA

Od:	Glavno tajništvo Vijeća
Za:	Delegacije

Predmet:	Zaključci o detaljnim preispitivanjima za 2025. u okviru postupka u slučaju makroekonomske neravnoteže
	– odobrenje

Za delegacije se u prilogu nalazi Nacrt zaključaka Vijeća o detaljnim preispitivanjima za 2025. u okviru postupka u slučaju makroekonomske neravnoteže.

NACRT ZAKLJUČAKA VIJEĆA O DETALJNIM PREISPITIVANJIMA ZA 2025.
U OKVIRU POSTUPKA U SLUČAJU MAKROEKONOMSKE NERAVNOTEŽE

VIJEĆE EUROPSKE UNIJE:

1. NAPOMINJE da je u 2024. nekoliko država članica zabilježilo relativno povoljna gospodarska kretanja koja su doprinijela ublažavanju pojedinih dugotrajnih slabosti koje su uzrok neravnoteža; ISTIČE da su se inflacija i troškovni pritisci dodatno smanjili; UVIĐA da je nesigurnost znatno porasla u kontekstu promjenjivog geopolitičkog i trgovinskog okruženja, što povećava rizike povezane s neravnotežama;
2. SMATRA da detaljna preispitivanja za 2025. pružaju visokokvalitetnu i sveobuhvatnu analizu stanja u pojedinačnim državama članicama koje su predmet takvog preispitivanja; POZDRAVLJA činjenicu da je Komisija početkom 2025. objavila izvješća o detaljnim preispitivanjima u okviru postupka u slučaju makroekonomske neravnoteže; NAGLAŠAVA važnost kontinuiranog praćenja neravnoteža u okviru postupka u slučaju makroekonomske neravnoteže;
3. ISTIČE ključnu ulogu sveobuhvatne analize u praćenju postojećih neravnoteža i identificiranju potencijalnih makroekonomskih slabosti; NAPOMINJE da je, s obzirom na specifične izazove svake države članice, Komisija općenito primijenila relevantne analitičke alate dopunjene temeljitom kvalitativnom analizom; POZDRAVLJA primjenu analize usmjerene na budućnost i ocjenu relevantnih politika, pri čemu se uzima u obzir i ozbiljnost i razvoj neravnoteža; NAGLAŠAVA važnost pokazatelja stanja i tokova u ocjeni, uloge mjera politike te dimenzije EU-a i europodručja u tom postupku; ISTIČE kontinuiranu iznimnu važnost procjene učinka prelijevanja nacionalnih ekonomskih politika; NAGLAŠAVA važnost osiguravanja jednakog postupanja na temelju objektivne procjene podataka i provedenih politika;

4. UVIĐA da su se razlike u inflaciji dodatno smanjile, iako su akumulirane razlike u inflaciji tijekom posljednjih godina znatne; NAPOMINJE da se rast jediničnih troškova rada 2024. smanjio, ali je u nekoliko slučajeva ostao znan, u kontekstu zategnutih tržišta rada i niskog rasta produktivnosti; NAPOMINJE da se očekuje daljnje smanjenje cjenovnih i troškovnih pritisaka u kratkoročnom razdoblju, ali će razlike vjerojatno i dalje postojati;
5. ISTIČE da su deficiti i suficiti tekućeg računa u nekim državama članicama i dalje veliki, što je često odraz dinamike domaće potražnje; NAGLAŠAVA da su u nekim državama članicama potrebe gospodarstva za vanjskim zaduživanjem u znatnoj mjeri uzrokovane velikim državnim deficitima; NAPOMINJE da se predviđa da će promjene salda tekućeg računa biti ograničene i za deficite i za suficite. Nesigurnost je velika i osobito pogađa države članice koje su u velikoj mjeri integrirane u trgovinu, uključujući globalne lance vrijednosti, i one s velikim potrebama za vanjskim financiranjem; PREPOZNAJE da su države članice s negativnijim neto stanjem međunarodnih ulaganja imale koristi od daljnjih poboljšanja, čemu je doprinio nominalni gospodarski rast. Međutim, očekuje se da će se s dodatnim smanjenjem inflacije taj učinak smanjiti;
6. PRIMA NA ZNANJE da su nakon dvije godine slabog ili negativnog rasta cijene stambenih nekretnina u 2024. postale dinamičnije zbog povećanja dohotka i ublažavanja uvjeta financiranja. Međutim, u nekim državama članicama cijene stambenih nekretnina niže su od prethodnih najviših razina; UVIĐA da se u mnogim državama članicama očekuje da će cijene stambenih nekretnina i dalje rasti zbog dugotrajnih strukturnih učinaka, uključujući uska grla u ponudi stambenih nekretnina, politike oporezivanja i neučinkovita tržišta najma nekretnina;
7. NAPOMINJE da je 2024. u nekoliko država članica udio duga kućanstava i poduzeća u BDP-u dosegao najnižu razinu u više godina; UVIĐA da se očekuje da će zaduživanje privatnog sektora ponovno porasti zahvaljujući povoljnijim uvjetima financiranja; NAPOMINJE da se razine i kretanja državnog duga znatno razlikuju među državama članicama EU-a, pri čemu su se udjeli duga u nekim državama članicama nastavili smanjivati, dok su se u drugima nedavno povećali; PREPOZNAJE da se, promatra li se EU u cjelini, udio državnog duga 2024. prestao smanjivati te je i dalje iznad razine prije pandemije 2019., a predviđa se da će se u idućim godinama neznatno povećati. Pod pretpostavkom nepromijenjenih politika, predviđanja kretanja također se razlikuju među državama članicama EU-a. Očekuje se da će provedba fiskalno-strukturnih planova dovesti do smanjenja ili stabilizacije omjera duga u srednjoročnom razdoblju;

8. NAGLAŠAVA da je bankovni sektor dodatno ojačao, pri čemu su stope kapitala i profitabilnost i dalje visoki; PRIMA NA ZNANJE daljnje smanjenje ili stabilizaciju neprihodonosnih kredita u onim državama članicama u kojima je njihov udio bio znatan. Razlog za to u najvećoj je mjeri stvaranje učinkovitog sekundarnog tržišta za neprihodonosne kredite, koji su sada u rukama velikih pružatelja usluga servisiranja kredita izvan bankovnog sektora koji obično posluju na prekograničnoj osnovi i uglavnom su koncentrirani u nekoliko država članica; NAPOMINJE da je potrebna neprestana pozornost kako bi se osigurala trajna makrofinancijska stabilnost;
9. PRIMA NA ZNANJE da se Cipar i Njemačka više ne suočavaju s neravnotežama u okviru postupka u slučaju makroekonomske neravnoteže; NAPOMINJE da se u Cipru smanjuju slabosti povezane s vanjskim dugom, dugom privatnog sektora i državnim dugom, među ostalim zbog snažnog gospodarskog rasta, no da je deficit tekućeg računa i dalje znatan, iako je postignut napredak u provedbi mjera za uklanjanje tih slabosti; NAPOMINJE da su se u Njemačkoj slabosti povezane s velikim suficitom tekućeg računa, koje su bile od prekograničnog značaja, tijekom godina smanjile, no potrebno je nastaviti ulagati napore u području politika u skladu s najavljenim važnim mjerama politike;
10. PRIMA NA ZNANJE da u Estoniji nisu zabilježene neravnoteže; NAPOMINJE da su u Estoniji posljednjih godina u kontekstu dugotrajne recesije prisutne slabosti koje se odnose na smanjenje cjenovne i troškovne konkurentnosti, a cijene stambenih nekretnina znatno su porasle, ali općenito se čini da su slabosti trenutačno ograničene;
11. PRIMA NA ZNANJE da Grčka, Italija, Mađarska, Nizozemska, Slovačka i Švedska i dalje bilježe neravnoteže;
12. PRIMA NA ZNANJE da Rumunjska i dalje bilježi prekomjerne neravnoteže; NAPOMINJE da su se slabosti zbog povećanja fiskalnog deficita i deficita tekućeg računa povećale, a troškovna se konkurentnost u Rumunjskoj pogoršala; NAGLAŠAVA potrebu za strukturnim reformama, osobito onima sadržanima u planu za oporavak i otpornost te srednjoročnom fiskalno-strukturnom planu Rumunjske, kako bi se poboljšalo konkurentnost i izvozne rezultate te privuklo dodatno financiranje sredstvima EU-a;

13. POZIVA na potpunu primjenu postupka u slučaju makroekonomske neravnoteže, što uključuje, prema potrebi, pokretanje postupka u slučaju prekomjerne neravnoteže; ISTIČE važnost brzih i kontinuiranih mjera politika za uklanjanje makroekonomskih neravnoteža, osobito onih navedenih u planovima za oporavak i otpornost, srednjoročnim fiskalno-strukturnim planovima i povezanim preporukama za pojedine zemlje u okviru europskog semestra.
-